

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7365
GK=172

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610- 384
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7365)

29-06-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.05.2012 tarih ve 67961 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ'ye ait 7/7365 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'YE AİT 7/7365 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Ülkemizde çalışacak yabancıların Bakanlığımıza intikal eden çalışma izin talepleri, 06.09.2003 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun, uygulama Yönetmelikleri ve diğer ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve gerekli durumlarda ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak başvurular sonuçlandırılmaktadır.

Ayrıca 2527 sayılı "Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun"un 4817 sayılı Kanunun 30'uncu maddesi ile değişik 3'üncü maddesinde; "Türk soylu yabancıların, kanunlarda Türk vatandaşlarının yapabileceği belirtilen meslek, sanat ve işlerde çalışabilme ve çalıştırılabilmeleri için, bu Kanun ve Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanuna göre, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile diğer ilgili Bakanlık ve kuruluşların görüşleri çerçevesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca izin verilir" hükmü yer almaktadır. Buna göre, özel kanunlarda aranan nitelikleri taşımak ve yükümlülükleri yerine getirmek şartıyla, Türk vatandaşlarına hasredilmiş mesleklerin Türk soylu yabancılar tarafından da icra edilebilmesi mümkün bulunmakta olup, bu konuda Bakanlığımıza intikal eden çalışma izin talepleri İçişleri ve Dışişleri Bakanlıkları ile ilgili diğer Bakanlık ve kuruluşların da görüşleri alınarak sonuçlandırılmaktadır.

4817 sayılı Kanunda Türk soylu yabancıların yasal olarak izin alma yükümlülüğünden muaf tutulmamış olmaları karşısında, ülkemizde 4817 sayılı Kanunun genel hükümleri çerçevesinde Bakanlığımızca düzenlenecek çalışma izin belgesi ile çalışabilmeleri mümkün olabilmektedir.

Ancak, 2527 sayılı Kanunla Türk vatandaşlarına hasredilen meslekleri icra edebilmelerine izin verilen Türk soylu yabancıların, ilgi soru önergesinde de ifade edildiği üzere siyasi ve sosyal açıdan ülkemiz için taşıdıkları önem nedeniyle hazırlanan "Çalışma İzninden Muaf Tutulacak Türk Soylu Yabancılar Dair Yönetmelik" 23.02.2009 tarih ve 2009/14699 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde gizlilik kaydıyla yürürlüğe konulmuştu. Buna göre, 07.03.2009 tarihinden önce ikamet tezkeresi almış olmaları ve ikamet ettikleri illerin emniyet müdürlükleri yabancılar birimlerine sahip bulundukları geçerli ikamet tezkereleri ile birlikte en geç 07.10.2009 tarihine kadar şahsen başvurmaları koşuluyla, çalışma izin muafiyetini "çalışma izninden muaftır" ibaresinin düşülmesi suretiyle ikamet tezkeresine kaydettiren anılan yönetmelik kapsamındaki Batı Trakya Türkleri, Irak, Çin (Doğu Türkistan), Afganistan, Bulgaristan ve KKTC uyruklu Türk soylu yabancılar adına 4817 sayılı Kanun kapsamında Bakanlığımızca ayrıca çalışma izin belgesi düzenlenmesine gerek kalmamıştı.

Ancak, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından Bakanlığımız aleyhine Danıştay 10. Dairesinin 2009/9270 sayılı esasında açılan dava neticesinde, 23.02.2009 tarih ve 2009/14699 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Çalışma İzninden Muaf Tutulacak Türk Soylu Yabancılar Dair Yönetmeliğin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bunun üzerine, anılan Yönetmelik kapsamında Bakanlığımızdan alınmış çalışma izni olmaksızın hamili oldukları "çalışma izninden muaftır" ibareli ikamet tezkereleri ile çalışmakta olan Türk soylu yabancıların, çalışma izni yerine de geçen ikamet tezkerelerinin sürelerinin sonuna kadar çalışmaya devam edebilmeleri mümkün olmuş, ancak, emniyet makamlarınca yabancıların ikamet tezkerelerinin süresinin anılan Yönetmelik kapsamında yeniden uzatılmaksızın 4817 sayılı Kanunun genel hükümleri kapsamında çalışma izni

müracaatında bulunmalarını sağlamak amacıyla Bakanlığımıza yönlendirilmeleri gerekmiştir.

Yaşanan bu süreç sonrasında, çalışma hakkı da bahşeden ikamet tezkeresi hamili iken çalışma izni almak üzere emniyet makamlarınca Bakanlığımıza yönlendirilen muafiyet hakkı iptal edilmiş Türk soylu yabancıların Bakanlığımıza intikal eden çalışma izin taleplerinin değerlendirilmesi esnasında, geçen süre zarfında 4817 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 13 ve 64'üncü maddeleri uyarınca Bakanlık Makamının Olur'larıyla belirlenerek 02.08.2010 tarihi itibarıyla uygulamaya konulan "Değerlendirme Kriterleri"ni karşılayamadıkları görülmüştür.

Bu kriterlere göre; çalışma izni talep edilen işyerinde her bir yabancı için beş Türk vatandaşı istihdamı zorunlu olup, ayrıca, işyerinin ödenmiş sermayesinin en az 100.000 TL veya brüt satışlarının en az 800.000 TL veya son yıl ihracat tutarının en az 250.000 ABD Doları olması gerekmektedir. Ayrıca çalışma izni talep edilen yabancılara yapacakları meslek ve görevlere göre asgari ücret hadleri belirlenmiştir. Söz konusu yabancıların bu kriterleri karşılamayacak işletmelerde ya da düşük ücretlerle çalışıyor olmaları gibi nedenlerle bu kişiler adına yapılacak başvurunun olumlu değerlendirilmeyeceği düşüncesiyle işyeri tarafından yabancılar adına müracaatta bulunulmadığı ya da çalışmakta oldukları işyerlerinden çıkartıldıkları, dolayısıyla da mağduriyetlerin yaşandığı görülmüştür.

Bu yabancıların kayıt altına alınarak çalışmalarına müsaade edilmesi ve yaşanan mağduriyetlerin giderilmesini teminen, Bakanlığımızca uygulanmakta olan değerlendirme kriterlerine anılan yabancılarla ilgili olarak istisnai bir düzenlemenin yapılması kararlaştırılmış olup, 14.02.2012 tarih ve 28204 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle Yönetmeliğin 13'üncü maddesine, Türk ve akraba toplulukları uygulamaları çerçevesinde ikamet izni verilmiş olan yabancıların çalışma izin başvurularının halen uygulanmakta olan değerlendirme kriterlerine tabi olmaksızın sonuçlandırılacağı yönünde düzenleme getirilmiştir.

Bu kapsamda, Türk soylu yabancıların Bakanlığımıza intikal eden çalışma izin talepleri yukarıda belirtilen kriterlere tabi tutulmaksızın ve öncelikli olarak ele alınıp değerlendirilmekte ve ivedilikle sonuçlandırılmaktadır.